

GEERTEBRIEF

Remonstrantse Gemeente Utrecht

Nr. 4 – September 2024

Thema: Grip

3

Ruimte

RGU Jaarthema

4

Das Ende der Illusion

Inhoudsopgave

Van de redactie	2
Ruimte	3
‘Das Ende der Illusion’, ook kans op nieuw begin	4
Grip en overgave	5
Maak jij je druk over onzekerheid?	6
Grip?	7
Grip op het leven: de rol van religie in de Geertekerk	8
Weerbarstige parabels	9
Vacature redactie Geertebrief.....	9
Diaconale geluiden en collectes	10
Uit de kerkenraad.....	12
Oproep voor kostensteam	12
Groene Geerte.....	13
Cursus: Een God die in mij gelooft	13
Vrede en gerechtigheid.....	14
Generaties	15
Contactwerk	16
Werken aan een gebouw voor de toekomst	18
Werkgroep eredienst.....	19
In memoriam	20
Bijeenkomst	22
Schrijffactie Amnesty International.....	22
Cursus: Eetty Hillesum, ‘Dat onverwoestbare in mij’	23
Autodienst.....	23
Adressen en colofon.....	23
Kerkdiensten	24

De volgende Geertebrief verschijnt 26 oktober 2024 en krijgt als thema: *Troost*. Kopij inleveren uiterlijk op maandag 7 oktober 2024 vóór 12.00 uur.

Wie de Geertebrief digitaal leest en geen papieren versie per post wil ontvangen kan dit doorgeven aan online@geertekerk.nl.

Van de redactie

Grip

Traditiegetrouw sluiten we in dit nummer van de Geertebrief aan bij het nieuwe jaarthema van de RGU. De zojuist verschenen *Programmagids vol inspiratie* omschrijft Grip als houvast door wrijving. Het betekent niet dat je greep hebt op alles. Soms moet je juist loslaten.

Marthe de Vries schrijft over de inspiratie die zij opdeed tijdens haar studieverlof. Het geloven binnen de remonstrantse kerk kenmerkt zich door de ruimte die er is om met elkaar van inzichten en geloof te verschillen. Het vraagt durf en vertrouwen van een geloofsgemeenschap om die ruimte open te laten. We hebben er geen grip op.

In de Pinksterdienst hebben we dit voorjaar ruim 40 nieuwe leden en vrienden/vriendinnen kunnen verwelkomen. Berra van Dapperen is één van hen. Door een hersenstoornis raakte zij de grip op haar leven kwijt. Met goede hulp hervond ze die en kon ze als coach/trainer haar eigen ervaringen inzetten om andere mensen te helpen om weer houvast in zichzelf te vinden na een ontregelende ervaring. Ook Ferdinand Crijns sloot bij de RGU aan met Pinksteren. In de rubriek *Geef de pen door* beschrijft hij dat hij in de Geertekerk goede dingen ontdekte, die hij juist níét wil loslaten.

De Olympische Spelen fascineerden Gerard van den Berg niet alleen omdat de sporters op velerlei wijze grip proberen te houden, maar ook vanwege de overgave die daar zichtbaar werd.

Met data, algoritmes en kansberekeningen proberen wij mensen de ongewisse werkelijkheid te beheersen. Teade Walma stelt zich de vraag in hoeverre wij ons in vertrouwen gewonnen kunnen geven aan dit leven. In elk geval kan een wereld met wiskunde niet zonder een verhaal van verwondering, verbondenheid, verzoening en zingeving.

In een column beschrijft Teade dat parabels kunnen verrassen en ontregelen. Ze dwingen hem positie in te nemen in dwarse kwesties en roepen verantwoordiging op.

Niet uit luiheid maar uit nieuwsgierigheid gaf de redactie werk uit handen aan de digitale AI-wereld en verloor zo – voor heel even – de grip op de inhoud van een artikel over grip in het religieuze leven in de Geertekerk. Oordeelt u zelf maar over het resultaat.

Moge wij ons laten uitdagen door het nieuwe jaarthema om met elkaar aan de slag te gaan met de aangeboden activiteiten in onze gemeenschap en hier zo mogelijk ook zelf een bijdrage aan leveren.

Trudy Schreuder Goedheijt

Ruimte

Tijdens mijn studieverlof volgde ik een collegeserie ecclesiologie, kortweg het theologisch nadenken over wat kerk is. Een vak dat tegenwoordig veel aandacht krijgt, omdat bijna alle kerken worstelen met hun voortbestaan. Wat moeten we veranderen? Wat behoort juist tot de essentie?

Ter afsluiting moesten we een paper schrijven, onze eigen remonstrantse ecclesiologie. Het was voor mij een uitdagende opdracht: een heel andere manier van nadenken over het predikantsvak dan wat ik doorgaans doe. Bij de remonstranten is er van oudsher niet veel aandacht voor ecclesiologie geweest. Peter Nissen schrijft daarover in *Kerk zijn in het teken van de hoop* (in de serie *Goddeeltjes*): 'Eigenlijk zijn de remonstranten nooit bewust ontstaan als eigenstandige kerk, maar eerder als een tijdelijk noodverband, een solidariteitsverband van predikanten in ballingschap. Vandaar ook de tegenwoordig lastige naam *Broederschap*.'

Kern remonstrants geloven

Voor mij is wezenlijk voor het remonstrantse geloven – en daarmee ook voor de kerk die daaruit is voortgekomen – dat de kern een grote fluiditeit kent. Johan Goud schrijft ergens: 'Kenmerkend voor de vrijzinnigheid is niet een specifieke leerinhoud, maar de uitdrukkelijk erkende ruimte voor twijfelende tegenstemmen.' De oud-hoogleraar godsdienstfilosofie Han Adriaanse definieert de vrijzinnigheid als volgt: 'Vrijzinnigheid is wie aan individuele gelovigen de bevoegdheid toekent om zelf over aard en inhoud van hun geloof te beslissen.'

De ontstaansgeschiedenis van de remonstranten is verbonden met het verlangen om meer vrijheid in geloofsopvattingen te erkennen. Het besef dat een belijdenis een menselijk, en daarmee ook tijdgebonden geschrift is, is van het begin af aan met de remonstranten verweven. Daarmee ook de ruimte om met elkaar van inzichten en geloof te verschillen. 'Eenheid in het nodige, vrijheid in het onzekere, in alles de liefde'; deze spreuk is door de remonstranten al vroeg omarmd.

Het levert een geloofsgemeenschap op waarin de kern niet heel scherp omschreven is, waar je – om met ons jaarthema te spreken – ook niet helemaal grip op hebt. De remonstranten zijn geworteld in het evangelie van Jezus Christus, leert hun beginselverklaring en zij willen God eren en dienen, maar in de manier waarop bestaat veel ruimte.

Drie pijlers

Die geloofsruimte wordt gevormd door drie pijlers. In de eerste plaats de christelijke traditie. De belangrijkste bron zijn de verhalen uit de Bijbel. 'Geworteld in het evangelie van Jezus Christus', zoals de beginselverklaring dat verwoordt. Verhalen die ons telkens weer bevragen, bemoedigen en inspireren. Die beelden en

Michelangelo

taal aanreiken voor onze omgang met het religieuze. Maar de traditie is meer, het zijn ook de rituelen, de liederen, de liturgie.

De tweede lijn wordt gevormd door de verhalen van de individuele mensen, hun vragen, twijfels en religieuze ervaringen. Zij brengen allemaal hun eigen ervaringen mee. Soms beladen door zware dogmatische beelden uit hun verleden, soms uit een volstrekt buitenkerkelijk milieu, zonder enige kennis van geloofstaal, van de Bijbel. Soms gedragen door andere bronnen van wijsheid. Het is deze lijn die veel aandacht kreeg in de destijds beroemde reclamecampagne *Mijn God...*

De derde lijn zijn de verhalen en de vragen uit de samenleving. Wij zijn altijd een geloofsgemeenschap geweest die gericht is op de wereld om haar heen. Bewust van de veranderingen die er kunnen plaatsvinden en ook van de noodzaak om open te staan voor die ontwikkelingen en daar, indien nodig, een antwoord op te geven. De bereidheid ook om daarvoor de eigen uitgangspunten te herzien en te heroverwegen.

Het open hart

Het hart van het remonstrants geloven en daarmee van de kerk wordt gevormd waar deze drie lijnen samen komen en er een soort ruimte ontstaat waarin ze elkaar kunnen ontmoeten, aanvullen, optillen. Als dat gebeurt, dan is dat het moment – om in Bijbelse beelden te spreken – waarop de Geest werkzaam kan zijn en een bijzondere verbinding tot stand kan brengen. Dat kan in een dienst gebeuren, maar ook in een gesprekskring of tijdens een pastoraal gesprek. Een mooi voorbeeld zijn de gesprekken tijdens onze oriëntatiecursus, waarin in alle openheid en in alle verscheidenheid van geloofsopvattingen mensen met elkaar delen en zich verbonden weten. Dan worden de individuele levensverhalen opgenomen in een groter geheel, zonder hun eigenheid te verliezen.

Lees verder op pagina 5

‘Das Ende der Illusion’, ook kans op nieuw begin

Hoe help je mensen weer grip te krijgen op hun loopbaan, hun werk, hun leven? Bijvoorbeeld als je gedwongen moet stoppen met of veranderen van werk. Of als je op een punt in je leven komt dat je voelt dat je een andere weg in zou moeten slaan, maar je weet niet precies ‘hoe’ dat werkt.

Berra van Dapperen is zelfstandig coach en trainer en begeleidt mensen bij deze vragen. Sinds enige tijd is ze betrokken bij de Geertekerk. Een gesprek over haar werk en ook over de fase waarin ze onverwacht zelf de grip op haar leven leek kwijt te raken en die opnieuw moest vinden.

Kun je iets vertellen over hoe jij mensen begeleidt?

“Opleid als orthopedagoog bestond mijn werk aanvankelijk uit het helpen van kinderen en gezinnen. Om de boel weer op de rails te krijgen. Maar al snel kwam ik erachter dat de traditionele aanpak was dat je problemen voor anderen ging oplossen. Dat strookte niet met mijn overtuiging dat je mensen beter helpt door hen te leren zelf de grip op hun leven terug te vinden. Zo heb ik de overgang gemaakt naar loopbaantraining en coaching. Zeventien jaar werkte ik bij Van Ede Training/Coaching. Sinds tien jaar heb ik een eigen praktijk.

Ik wil mensen helpen om weer houvast in zichzelf te vinden. Dat gaat om het in kaart brengen van vragen als: Wat kan ik nu werkelijk? Wat heb ik in me wat misschien nog niet tot bloei komt? Wat heb ik daarin te doen?

Vaak gebruik ik daarbij de figuur van een kruis, omdat daarin de twee belangrijkste lijnen van je werk en je leven samenkomen. De horizontale as gaat over vragen als: Waar kom ik vandaan, wat neem ik mee, waar ga ik naartoe? De verticale as gaat over vragen als: Waarin ben ik geworteld, wat zijn voor mij de belangrijkste waarden in het leven? Bovenaan de verticale as staat MISSIE: waartoe ben je hier op aarde,

waaraan wil je bijdragen, waarin geloof je? En ook – als dat aansluit bij de cliënt – vragen over spiritualiteit en religieuze bedding.

Zo breng je in kaart wie je bent, waar je staat, waar je naar toe wilt, wat je te doen staat. Vaak is het nieuw voor mensen – soms ook spannend – om in alle eerlijkheid naar zichzelf te kijken. Ik werkte bijvoorbeeld met medici, die veelal zijn gericht op het helpen van de patiënt, maar niet zo gewend zijn om uitgebreid bij zichzelf stil te staan. ‘Jij kent mij beter dan ik mezelf ken’, kreeg ik dan wel eens te horen.”

Zijn de vragen waarmee mensen komen veranderd?

“Vroeger was de schaamte groter. Als je je baan verloor was je in de ogen van anderen – en daarmee van jezelf – een ‘loser’. Het kwam vroeger veel meer voor dat mensen die geen werk hadden, uit schaamte ‘s ochtends gewoon met ‘jas en tas’ de deur uitgingen. Dat is nu anders, hoewel het voor mensen soms een drempel blijft om open en eerlijk over hun kwetsbaarheden en onzekerheden te spreken. Het was vroeger sowieso minder vanzelfsprekend dan nu om van werkgever of van werk te veranderen.”

Wanneer ben je geslaagd in een begeleiding?

“Als mensen hun zelfvertrouwen hervonden hebben. Als ze zijn gaan weten en voelen: ‘Ik mag er zijn’, zonder te lijden onder oordelen of verwachtingen van anderen (of

zichzelf) waaraan je toch niet kunt voldoen. Als ze bereid zijn om de zoektocht naar wie ze werkelijk zijn en wat ze in zich hebben, eerlijk aan te gaan.”

Zelf raakte je op ingrijpende wijze de grip op je hele bestaan kwijt; wat gebeurde er?

“Zo’n acht jaar geleden bleek ik een hersenziekte te hebben met de diagnose ‘bipolaire stoornis’. Het was een moeilijke, ingrijpende tijd, met ook veel periodes van depressiviteit. Het heeft lang geduurd voor ik kon geloven dat dit me overkwam. En ook om het zo uit te spreken als ik dat nu kan. De film ‘Uit de schaduw’ van Hanna Verboom – die hetzelfde overkwam – heeft me daar ook bij geholpen. Door mijn ziekte had ik het fundament van mijn werk verloren. Hoe kon ik met cliënten aan hun vertrouwen werken, terwijl ik het zelf kwijt was? Met goede hulp vond ik de grip weer terug. De therapie was tijdelijk, maar de medicatie is blijvend en helpt goed.

Toen ik weer aan het werk ging, kon ik wat ik zelf had meegemaakt inzetten in mijn werk, omdat ik zelf doorvoeld heb wat mensen in zo’n ontregelende fase meemaken. En – ook uit eigen ervaring – kan ik helpen om te gaan ontdekken dat het leven weer goed kan worden. Een doek met het beeld van een oog met een traan met de tekst ‘das Ende der Illusion’ heeft veel voor me betekend in dat opzicht.”

Hoe ontstond je band met de Geertekerk?

“Als kind ging ik geregeld mee naar de remonstrantse kerk – het heeft me altijd wel aangesproken. Later in mijn leven heb ik veel gezocht in allerlei andere kerken/gezelschappen, maar het eigenlijk nooit goed kunnen vinden. Tot ik enige jaren geleden weer kennismakte met de remonstranten. Het doet me goed dat je er – juist toen ik me ook wat verloren kon voelen – zo oprecht welkom was en betrokken wordt bij de gemeenschap.”

Jan van Aller

Grip en overgave

Het is een betoverend moment. In een volgepakt stadion staat een gesluierde Sifan Hassan bij de sluitingsceremonie van de Olympische Spelen naar het Wilhelmus te luisteren. Is het dragen van de hijab een statement richting de Franse autoriteiten? In ieder geval spat de vreugde en dankbaarheid van haar gezicht af. Enkele uren daarvoor heeft ze het onmogelijke gepresteerd: de marathon winnen in een zinderende race. Bijna afhaken op een heuvel, volhouden, terugkeren bij de koplopers en uiteindelijk de ultieme sprint om daarna – na even op de grond te hebben gelegen – vrolijk als een veulen rond te huppelen. En dat na in dezelfde week ook medailles te winnen op de vijfduizend en tienduizend meter en in het besef dat ze in de weken voor de Spelen overtraint was geweest.

Het is fascinerend om te zien hoe atleten grip proberen te krijgen op een ontstane situatie. Ter voorbereiding op de Spelen werkte baanwielrenner Lavreysen zijn gevoelens bij trainingen en wedstrijden uit in een speciaal excel-sheet. Alles gestaafd in cijfers. Alles voor de perfecte race. Maar wat als je die controle verliest? Prachtig te zien dat een gebroken Femke Bol na haar ‘verloren’ hordenrace in de beschermende armen van haar moeder valt. Om zich na enkele dagen weer op te richten voor een succesvol estafettenummer. Of het verhaal van de baanwielrenners, die niet lang voor de Spelen behoorlijk met elkaar in de clinch liggen vanwege de frictie tussen team- en individuele belangen. ‘Zonder wrijving tegen glans’ becommentarieert een verslaggever het succes.

Het is opvallend hoe vaak het woord grip valt tijdens deze Olympische Spelen. Bij judo, als een judoka probeert zijn tegenstander op de juiste wijze vast te pakken om hem daarna de genadeslag te geven. Bij tennis, als het erom gaat het handvat van het racket in de ideale stand te krijgen. En heel opzienbarend is de nog vrij nieuwe sport ‘snelklimmen’, waarbij atleten zo snel mogelijk een vijftien meter hoge muur beklimmen. Spectaculair zijn de beelden van een Poolse snelklimster, die als een spin op de muur grip heeft op de klimmuur en in zes seconden de afstand overbrugt.

Sport als een metafoor voor het leven, waarop we controle proberen te vinden, maar zo vaak het spoor bijster zijn. Misschien zit de echte controle in de overgave. In haar races zie ik dat Hassan eerst controle probeert te houden door altijd achterin de groep te lopen en drukte te vermijden. Dan steeds iets opschuift als er een gaatje valt in de groep, tegen het einde zich overgeeft aan haar lichaam en als een luipaard op haar tegenstanders jaagt om het maximale eruit te halen. In haar moeders woorden: ‘Je oogst wat je zaait.’

Opvallend bij deze Spelen zijn ook de religieuze uitingen, die sporters laten zien. Zwemmers met tattoos op hun buik met het kruis en de tekst ‘Into the light’. Een skateboarder, die na haar run in gebarentaal ‘Jezus is de weg, de waarheid en het leven’ aan de camera toont. En de concurrent van Bol, die na haar overwinning op de 400 meter horden, de volgende woorden spreekt: ‘Ik zou mijn liefde voor Christus en die relatie elke dag boven een gouden medaille verkiezen.’ Is het totale overgave of toch een manier om grip op de situatie te krijgen?

Gerard van den Berg

Vervolg van pagina 3

Daar krijgen de oude woorden zeggingskracht, omdat ze verbonden worden met de levens en vragen van concrete mensen. Daar krijgen de vragen en zorgen om de eigen tijd perspectief.

Moed om te vertrouwen

In veel kerken wordt die ruimte vaak ingevuld met een belijdenis, wordt er omschreven wat er geloofd moet worden. Bij de remonstranten blijft het open.

Het vraagt durf van een geloofsgemeenschap om die ruimte open te laten, om het niet direct dicht te zetten met dogmatische mitsen en maren. Om het vertrouwen te hebben dat in alle verschei-

denheid er momenten van verbinding zullen ontstaan, het moment waarop de Geest waait.

Het interessante is, dat we – aansluitend bij ons jaarthema – er geen grip op kunnen hebben. We kunnen dat niet afdwingen, we kunnen dat niet sturen. Het vraagt vertrouwen om te geloven dat we in al die vrijheid, in die ruimte, ons verbonden en gedragen kunnen weten. Dat vertrouwen raakt aan de grondbetekenis van geloven, waarbij het niet gaat om het aannemen van een set geloofswaarheden, om grip, maar om overgave, openheid en vertrouwen.

Marthe de Vries

Maak jij je druk over onzekerheid?

Op de boekenplank staan momenteel twee boeken in de volle aandacht: Kant. *De revolutie van het denken* van Marcus Willaschek en *The One* van Heinrich Päs. Het eerste boek vertelt mij dat ons denken bepaalt hoe wij de werkelijkheid zien en dat de dingen nooit waargenomen kunnen worden zoals ze zijn. Het tweede hoe die werkelijkheid objectief is en wel waargenomen kan worden, al is het in wiskundige taal. Een spannende ontdekkingsstocht over wat we weten, hoe we dingen denken te weten en vooral wat we nog niet weten. Pogingen om grip te krijgen op onze wereld, die ontzagwekkend is.

Mathematische wetenschappen

Onwetendheid en ongewisheid maken een belangrijk deel uit van ons leven. Om daarmee te leren omgaan of misschien beter er weerstand tegen te bieden, ontwikkelen we patronen en routines. Tenslotte voelen we ons behaaglijker bij enige voorspelbaarheid. Weten wat je te wachten staat geeft comfort. Zowel in de kleine dingen van alledag als die op mondiaal niveau.

Het weer – en nu zeker ook het klimaat – is zo'n onderwerp waarvan we dagelijks de veranderlijkheid en wispelturigheid ervaren. We maken gebruik van algoritmes, de rekenmodellen die door middel van digitale intelligentie helpen om ons op die onzekerheid in te stellen. Er is op grote schaal sprake van het verzamelen en verwerken van data die ons leven en onze samenleving in beheersbare banen leiden, van de moderne keukenapparatuur tot alle interacties die plaatsvinden in het overvolle luchtruim vol vliegverkeer. En we zijn in staat er potentiële fraudeurs mee op te sporen.

Natuurwetenschappen

Om risico's te vermijden hebben we leren vertrouwen op data. Sinds Isaac Newton (17e eeuw) de mathematische natuurkunde ontwikkelde is het mysterie meer en meer vervangen door getallen en vergelijkingen.

Laplace vroeg zich in 1814 af of we met de natuurkundige wetten van Newton niet de gebeurtenissen in het hele universum kunnen voorspellen. Een bovennatuurlijke schepping met een alwetende intelligentie die als een machinerie verleden, heden en toekomst overziet en alles in de hand heeft.

Twee werkelijkheden

Deze rigide voorstellingen van de natuur konden niet blijven bestaan. In 1961 gebruikte de Engelse wiskundige en meteoroloog Lorenz de metafoer van het butterfly effect: minuscule bewegingen als de vlucht van een vlinder kunnen honderden kilometers verder een tornado veroorzaken.

'Als je er alles aan doet om aan zekerheid te winnen, ben je op de verkeerde planeet', zei de boeddhistische non Pema Chödrön. En nu leven we al honderd jaar in het tijdperk van de onbegrijpelijke wetenschap van de kwantummechanica die beweert dat er in het diepste natuurkundig niveau sprake is van waarschijnlijkheden en onvoorspelbaarheid.

In deze visie zijn er talloze mogelijke werkelijkheden, maar wordt ons maar een enkele unieke werkelijkheid geboden. Wij zijn de gevangenen in de grot van Plato die geprojecteerde afbeeldingen te zien krijgen,

terwijl de werkelijkheid buiten de grot bestaat. In modern religieuze taal: we mogen de Onzienlijke dankbaar zijn dat ons een overzichtelijke wereld is geschonken van enkelvoudigheid en meervoudigheid, van ruimte en tijd en van oorzaak en gevolg. Maar er zijn eigenlijk twee realiteiten: de fundamentele en die welke wij ervaren. De val van de mens uit Genesis is het theologisch antwoord op die differentiatie in werelden. Het verhaal staat als metafoer voor het ontstaan van ruimte en tijd, van de creatie van de materiële wereld, van de scheiding tussen object en subject en van goed en kwaad.

Narratieven

Kwantumtheorie is het nieuwe mysterie. God heeft zich teruggetrokken in de fundamentele wereld en ons in een menselijke wereld geplaatst. Een ongewisse werkelijkheid waar we op allerlei mogelijke manieren in willen beheersen. Met data en algoritmes en met kansberekeningen.

En dan komt de vraag: in hoeverre laat ik de mathematica in mijn leven toe en in hoeverre geef ik mij in vertrouwen gewonnen aan dit leven en kan ik het menselijk leven in dat immense universum als een uniciteit en mysterie zien?

Terug van het universum naar de ruimte die ons gegeven is in ons leven van elke dag: de aarde en wat we daarop te ontdekken hebben en waarop we keuzes hebben te maken en doen wat ons te doen staat. Een plek waar het nog een beetje overzichtelijk is en waar ons liefde en gerechtigheid te doen staan.

In de Geertekerk kennen we een narratief: we scharen ons rondom verhalen en rituelen en liederen die eeuwenoud zijn en die we levend houden. Omdat we geloven dat een wereld met wiskunde niet zonder een verhaal kan. Een verhaal dat eenheid, verwondering, verbondenheid, verzoening en zingeving brengt en waar de waardigheid van de mens een gezicht krijgt.

Teade Walma

Grip?

Ik geef de pen door

Wel bijzonder dat ik op een zondag na de dienst werd aangeschoten door een onbekende die mij vroeg of ik een stukje in de Geertebrief zou willen schrijven. Zo lang kom ik namelijk nog niet in de Geertekerk. Een jaartje om precies te zijn.

Over het thema *grip* moet je mij als control freak niet vragen om in maximaal 400 woorden te schrijven. Daar heb ik een heel boek voor nodig. Dus dat thema laat ik nu maar even los, wat ik best knap vind van mezelf. Maar eigenzinnigheid is geoorloofd in de Geertekerk, heb ik gemerkt.

Als ad hoc begeleiders van een gespreksgroep, waar ik al meer dan tien jaar aan deelneem, maakten Claartje en Marthe vorig jaar grote indruk op mij. Na het overlijden

in april vorig jaar van mijn lieve vrouw (die door de ziekte van Alzheimer haar greep op het leven volledig was kwijtgeraakt), besloot ik om eens naar een zondagsdienst in de Geertekerk te gaan. De dienst sprak mij zeer aan, want het deed mij sterk denken aan de oecumenische diensten in de studentenecclesia in de jaren '70 in Leiden met verschillende voorgangers (dominees van diverse afkomst en al dan niet gehuwde priesters). Dat was een verademing na mijn Rooms-Katholieke jeugd. Onze kinderen zijn later nog gedoopt in de studentenecclesia. Daarna is onze kerkgang verminderd, vooral omdat wij nergens een passend equivalent tegenkwamen.

Totdat ik de Geertekerk ontdekte. Daar vind ik momenten van rust, zingeving, een

stukje rouwverwerking en stof tot nadenken. Daar trof ik ook de mooie uitspraak: 'bij ons mag je twijfelen, of het niet weten'. Dat spreekt me aan, omdat ik eigenlijk humanist denk te zijn en geloof dat zoiets als God niet een allesbestierend opperwezen is maar iets is dat in jezelf zit: het is je geweten, dat stemmetje dat vraagt: ben jij eigenlijk wel goed bezig?

Hoewel dat misschien niet erg gelovig klinkt in de traditionele zin des woords, voel ik mij in de Geertekerk zo wel en welkom dat ik inmiddels vriend ben geworden. In het laatste nummer van AdRem werd de kunst van het loslaten benadrukt. Maar goede dingen moet je helemaal niet willen loslaten!

Ferdinand Crijns

Redactie overbodig?

Misschien hadden we dit in het midden moeten laten en afwachten of iemand het merkt...

Toch maar open kaart spelen. De redactie gaf werk uit handen aan de digitale wereld. We vroegen ChatGTP om een tekst te maken over de Geertekerk en het begrip *grip* in de religieuze wereld. Het antwoord kwam in een nanoseconde op het scherm:

Grip op het leven: de rol van religie in de Geertekerk

In de Geertekerk, met zijn eeuwenoude muren en rijke geschiedenis, vinden mensen niet alleen onderdak, maar ook grip op hun leven. Het begrip 'grip' verwijst naar het vermogen om controle te hebben over de verschillende aspecten van ons bestaan, in een wereld die voortdurend verandert en ons soms overweldigt. Voor velen is religie een fundament waarop zij deze grip kunnen bouwen.

Religie biedt niet alleen troost, maar ook een kader voor het begrijpen van de werkelijkheid. In de Geertekerk wordt de boodschap van liefde, hoop en saamhorigheid vaak centraal gesteld. Deze boodschap helpt mensen om langs de moeilijkheden van het leven te navigeren en biedt steun in tijden van crisis. Het samenkomen in gebed en viering creëert een gemeenschapsgevoel, waarin individuen hun zorgen en vreugde kunnen delen.

Daarnaast biedt religie antwoorden op existentiële vragen en biedt het perspectief op lijden en verlies. De verhalen en rituelen binnen de Geertekerk helpen om deze uitdagende ervaringen te contextualiseren, waardoor gelovigen beter in staat zijn om grip te krijgen op hun emoties en omstandigheden. Het geloof kan de energie leveren die nodig is om door moeilijke tijden heen te komen en helpt om een zinvolle richting aan ons leven te geven.

In wezen fungeert de Geertekerk als een baken van hoop en een plek waar mensen kunnen reflecteren op hun leven en hun relaties met anderen en met het hogere. De rol van religie in deze context is onmiskenbaar: het biedt niet alleen een theoretische basis, maar ook praktische handvaten waarmee mensen grip kunnen krijgen

op het leven en de uitdagingen die het met zich meebrengt.

Eén van de belangrijkste aspecten van deze grip is de verbinding met anderen. De gemeenschap die gevormd wordt rond de Geertekerk is niet alleen een sociale groep, maar ook een ondersteunend netwerk dat ons herinnert aan de kracht van verbinding en saamhorigheid. In deze gemeenschap kunnen we samen groeien, leren en ons aanpassen aan de groeiende complexiteit van de moderne wereld.

In dit licht is het duidelijk dat religie, zoals beleefd in de Geertekerk, niet alleen

een persoonlijke reis is, maar ook een collectieve onderneming. Het is een dynamische bron van kracht, die ons helpt om niet alleen grip te krijgen op ons eigen leven, maar ook om een positieve impact te hebben op de levens van anderen.

Chat GTP

NB. Nu de hamvraag: Maakt de redactie zich zo overbodig? Reacties zijn welkom bij de redactie.

Weerbarstige parabels

Column

Mijn broer weet het zeker: de parabel van de wijze en onverstandige maagden gaat over de eindtijd. Jezus komt terug en wij horen waakzaam te zijn. Toegepast. Voldoende olie op voorraad om de verwachte bruidegom te begroeten. En dat deze verwachte wederkeer zal plaatsvinden in het beloofde land giet extra olie op het vuur in de discussie over het recht van Israël om in Gaza een verwoestende oorlog te beginnen. Het is maar een klein sprongetje van de parabel naar de actualiteit.

In mijn jeugd bezocht ik de zondagschool die door mijn vader geleid werd. Ik herinner me levendig hoe hij op een zondagochtend de parabel van het verloren schaap vertelde. De herder zocht en rustte niet voordat hij het vond en in de stal terugbracht. Mijn vader vertelde het verhaal – getroffen door de thuiskomst van het teruggevonden schaap – met een brok in zijn keel. Het was misschien wel een verhaal over zijn eigen leven. Een andere parabel speelt in mijn familie

een hoofdrol: dat van de barmhartige Samaritaan. De metafoor die door mijn ouders werd uitgelegd als niemand beoordelen op grond van zijn oorsprong. Deze houding bepaalt tot op heden onze familiemoraal.

En ik herinner me ook de parabel van het zaad dat niet naast de weg, tussen de distels of op de stenen bodem valt, maar in goede grond en ontkiemt. Alle vier verhalen waarmee je thuis kan komen.

Maar bij andere loop ik tegen een muur op. Ze zijn hardvochtig: als de landheer je schulden kwijtscheldt en jij weigert het-

zelfde te doen, dan is je plek de gevangenis. Ze zijn onlogisch: wie een paar uur heeft gewerkt voor een baas krijgt evenveel loon dan als iemand die zich de hele dag heeft afgebeeld. Ze zijn streng: als je talenten die je zijn gegeven niet inzet, word je eruit gegooid. Er is sprake van 'eigen schuld dikke bult': de rijke man die in het dodenrijk bij Abraham geen compassie vindt.

Parabels lezen is je laten verrassen en ontregelen. Ze werpen een ongezien licht op de werkelijkheid. Ze dwingen je positie in te nemen in dwarse kwesties en roepen verontwaardiging op. Ze stellen vragen en dwingen je na te denken over het vervolg. Maar is dat niet juist een reden om ze te gaan lezen?

Naar aanleiding van het lezen van: Parabels. Onderricht van Jezus en de rabbiën, een publicatie van het Parabelonderzoeksproject uit 2020.

Teade Walma

Oproep

Vacature redactie Geertebrief

Met veel plezier maken we als redactie zes maal per jaar een Geertebrief. Reacties uit diverse hoeken laten zien dat dit medium – naast diverse andere communicatiekanalen – en de opzet en inhoud ervan nog altijd waardering krijgt. Hiernaast de huidige redactie op de foto voor de kerk. Er is nu ruimte voor nog een redactielid.

Lijkt het jou leuk om in teamverband aan een concreet eindresultaat te werken en met elkaar na te denken over de thematische invulling van de Geertebrief? Heb jij affiniteit met gespreksvoering/interviewen en kun je dit goed in geschreven tekst omzetten? En/of ben je secuur in de Neder-

V.l.n.r. Gerard van den Berg, Teade Walma, Trudy Schreuder Goedheijt, Barbara Schouten, Jan van Aller. Maaïke Hoffer ontbreekt op de foto, zij verzorgt correctiewerk.

landse taal en wil je je toeleggen op het corrigeren van teksten? Dan komen we graag met je in contact.

Reacties en/of vragen zien we graag tegemoet: Trudy Schreuder Goedheijt, redactie@geertekerk.nl of 06 17145409.

Diaconale geluiden en collectes september

Terugblik zomerlunch met vluchtelingen

Voor de derde keer op rij organiseerde de diaconie samen met Welkom in Utrecht (www.welkominutrecht.nu) een zomerlunch voor vluchtelingen.

Zes Geertekerkers en hun partners en familieleden hadden zich aangemeld en zijn door Eline van Welkom in Utrecht gematcht met bewoners uit het AZC aan de Joseph Haydnlaan. Op zondag 9 juni werden de gasten bij de Geertekerkers thuis ontvangen. Zo bezochten twee jonge vrouwen met hun kleine baby's het gezin van Jet met haar man Stijn en zoon van 10 maanden. Ze genoten van een heerlijke lunch samen, maar vooral van het warme contact met Jet en haar gezin die de vrouwen liefdevol ontvingen thuis en zo een gezellige middag met elkaar doorbrachten.

"It was the greatest day since we arrived in Utrecht camp!"

"We vonden het spannend, maar we realiseerden ons hoeveel dit kleine gebaar van ons betekende voor deze vrouwen."

De 82-jarige Hansje ontving samen met haar zoon een jongeman uit Jemen. Ze hadden mooie gesprekken over cultuurverschillen, over koken, over werken in Nederland, over hobby's, alles werd besproken!

Het was een bijzondere middag voor alle deelnemers. En Hansje gaat nu op zoek naar een vriendin voor onze jongeman uit Jemen.

Een andere deelnemer schreef naderhand: "Wij hebben het een mooie ontmoeting gevonden. We doen graag volgend jaar weer mee en ik kan het iedereen aanraden."

Geertecafé op 15 september over gezamenlijke geitenactie

Sinds de start van de gezamenlijke actie van de Omar Al Farouk-moskee en de Geertekerk om gezinnen die leven in armoede in Albanië met twee geiten zelfvoorzienend te maken, zijn er inmiddels al tientallen gezinnen geholpen. Heel veel dank voor alle donaties! Met name de Meriem Foundation van vader en dochter

Khairoum uit genoemde moskee verricht hierin belangrijk werk. Op zondag 15 september zullen zij om 12:00 uur vertellen over hun stichting en met name over dit mooie project. Je bent van harte welkom om te komen luisteren en mee te praten. Uiteraard collecteren we die zondag weer voor geiten voor Albanië.

Podcast 'Leven na de Groei'.

Ook zo genoten van de lezing van Paul Schenderling afgelopen januari? Deze avond heeft hij veel mensen aan het denken gezet over een andere economie en hoe we samen aan duurzaamheid, solidariteit en kwaliteitsvoller leven kunnen werken. In de podcast *Leven na de Groei* onderzoeken Allard Amelink en Paul Schenderling hoe we gelukkiger kunnen leven binnen de draagkracht van de aarde. Wat betekent dit voor ons, zowel persoonlijk als maatschappelijk? En welke stappen kunnen bedrijven, overheden, organisaties en wij als luisteraars zelf zetten?

Collecteopbrengsten en giften

Schoonhoven:

12 april	€ 62,00	SOS – Sovata
19 mei	€ 88,85	Pauluskerk
16 juni	€ 48,20	Gered Gereedschap
30 juni	€ 42,60	Oikocredit

Utrecht:

17 mrt	€ 442,19	Stichting MEER-Groen
24 mrt	€ 886,30	Klimaat-gesprekken
31 mrt	€ 1.366,60	Stadshospice Utrecht
21 april	€ 502,50	Saviz
5 mei	€ 746,15	It's my child
19 mei	€ 1.103,81	Serve the City
2 juni	€ 884,90	Voedselbank regio Utrecht
16 juni	€ 795,66	Villa Vrede

Komende collectes

1 september: Taal Doet Meer
Taal Doet Meer helpt mensen in Utrecht

bij het versterken van hun taalvaardigheid. Taal Doet Meer is er voor iedereen die de Nederlandse taal leert, voor alle taalniveaus en achtergronden (www.taaldoetmeer.nl).

15 september: Geitenproject Albanië in samenwerking met de Omar Al Farouk-moskee in Utrecht. (Zie hierboven).

22 september: PAX
PAX werkt over de hele wereld aan de bescherming van burgers tegen oorlogsgeweld, aan het beëindigen van gewapend geweld en het opbouwen van inclusieve vrede (www.paxvoorvrede.nl).

6 oktober: Coming out Sunday. Het collectiedoel zal aansluiten bij dit thema.

13 oktober: OMDUW

OMDUW is er voor mensen in Utrecht die dakloos zijn of dreigen te worden. OMDUW is een initiatief en wordt gedragen door 20 kerken in Utrecht waaronder de Geertekerk (www.stichtingomduw.com).

*Namens de diaconale commissie,
Ingrid Doornbos*

Wat er anders is in de kerk

Twee dingen zijn afgelopen zomer aangepakt. Het invaliden toilet is vernieuwd en de opslagruimtes links en rechts voorin de kerk zijn groter geworden. Vooral dat laatste heeft heel wat overleg gevraagd in de kerkenraad en met Heirloom. Het is mooier geworden dan het was, omdat de wanden van de ruimtes precies lijken op de kerkmuren waar ze tegenaan zijn gebouwd. De opslagruimtes vallen dus minder op én ze zijn groter.

Beleidsplan

De enquête die de werkgroep 'beleidsplan' in het voorjaar heeft uitgezet, werd honderdtien keer ingevuld. Kinderen en jongeren hebben hun eigen versie ingestuurd. De werkgroep heeft alle uitslagen verwerkt. Vervolgens is in juni een beleidsachtend gehouden door de werkgroep waarop zo'n

dertig vrienden en leden hebben gesproken over de vijf belangrijkste thema's die uit de enquête tevoorschijn kwamen. De afgelopen tijd is een eerste versie geschreven door de werkgroep.

De kerkenraad is blij dat zoveel mensen een bijdrage hebben kunnen leveren dankzij deze actieve werkgroep. Tijdens de Algemene Ledenvergadering op zaterdagochtend 23 november staat het beleidsplan op de agenda.

Oud kerkenraadsleden

Omdat het soms niet meevalt om het rooster van dienstdoende kerkenraadsleden rond te krijgen, hebben we oud kerkenraadsleden gevraagd om af en toe dienst te doen als tweede kerkenraadslid. Dat wil zeggen dat zij achter de schermen een aantal taken uitvoeren, mensen welkom heten en liturgieën uitdelen. Als het je dus op-

valt dat je welkom wordt geheten door iemand die volgens jouw beste weten niet in de kerkenraad zit: dat klopt!

Afscheid

Na het afscheid dit voorjaar in de Algemene Ledenvergadering van Arie Noordermeer en Wendela Schenk als voorzitter en vice-voorzitter van de kerkenraad, bood Heirloom de kerkenraad een diner aan in Huize Molenaar om het afscheid daarmee af te ronden. Heirloom is, net als onze gemeenschap, afhankelijk van een goede onderlinge samenwerking. Uit dit gebaar spreekt dat het daar goed mee gaat! Inmiddels is er nog een kerkenraadslid waar we afscheid van namen tijdens het diner, namelijk Paulies de Groot.

Ineke Ludikhuizen

Oproep voor kostersteam

Vrijwilligers gevraagd

Het kostersteam bestaat uit een groep vrijwilligers. Volgens rooster ingedeeld zorgen deze vrijwillige kosteren voor de koffie/thee voor en na de dienst en samen met de ker-

kenraadsliden van dienst voor het gereed maken van de kerkzaal o.a. Bijbel, liturgie, een glaasje water voor de predikant, liturgieën voor de collectanten, enz.

Momenteel zijn er in totaal dertien kosteren. De laatste tijd bij drukke diensten – bijvoorbeeld bij een dienst van Woord en Tafel – roosteren we drie kosteren in. Twee kosteren beginnen dan vroeg en de derde koster sluit aan na de kerkdienst bij het schenken en opruimen. We willen liefst dat de kosteren maximaal een maal per zes weken een kosterdienst hebben. Daarvoor is aanvulling van het kostersteam noodzakelijk.

Heb je zin en gelegenheid om als koster mee te werken aan het sociaal gebeuren dat het koffie/theedrinken na de dienst is? Laat het mij per mail weten: blindenbach@xs4all.nl.

Iedereen is welkom en er is alle ruimte om ingewerkt te worden.

*Aalke Blindenbach – Ringers,
coördinator kostersteam*

Groen groeit!

Voor de opmerkelijke lezer: de volgorde van deze woorden doet er toe (geen groene groei dus). In mijn mini groentetuintje zie ik dat alles, sinds het wat warmer is en het ook regelmatig regent, opeens beter groeit. De courgettes groeien nu door en de tomaten worden snel groter en ook al rood. Het gaat zo hard dat van de drie andijvie plantjes die ik plantte er binnen enkele dagen al twee doorgeschoten zijn. De omstandigheden zijn nu merkbaar beter dan bijvoorbeeld in mei en juni. Het zal velen ook opgevallen zijn, dat ook in tuinen, straten, bermen en parken het groen flink groeit en bloeit. Wat een bloemenpracht soms!

In onze gemeente groeit het ook. Sinds we officieel Groene Kerk zijn, komen er steeds meer ideeën en initiatieven vanuit leden, vrienden en ook de predikanten. Het groeit van 'onderop'! Een paar ideeën worden ook al vrij concreet. Er komt bijvoorbeeld een groene viering, een lezing met die kleur en het idee leeft om met een groepje een 'groen boek' te gaan lezen.

De kerkenraadsleden – natuurlijk ook lid of vriend – noem ik even apart: Groene

Kerk krijgt ook een plaats in het beleidsplan. Dat betekent dat de kerkenraad het als een wezenlijk aspect van het gemeenschap-zijn beschouwt. Dat ervaar ik als een bedding voor wat we met elkaar bedenken en doen.

De commissies en werkgroepen hebben zichzelf ook een uitdaging gegeven door te onderzoeken wat ze 'groener' kunnen gaan doen.

Het lijkt erop dat de omstandigheden er dus ook in onze gemeente toe doen: wat

warme aandacht, af en toe een beetje 'voeding' en serieus 'onderhoud'.

Daarom houdt de diaconale commissie duurzaamheid in ieder geval het komend jaar nog als speerpunt van beleid. We organiseren activiteiten, blijven stimuleren en zo nodig ondersteunen we initiatieven van jullie. Laat het ons weten als je een groen idee hebt en wat meedenkers zoekt.

Ondertussen denken we met onze webmasters na over hoe en waar we allerlei initiatieven zichtbaar kunnen maken, zodat iedereen kan weten wat er gaande is en ook kan meedoen. Het idee is geopperd om een digitaal prikbord te maken. Houdt in ieder geval het programmaboekje en de website in de gaten.

Wie interesse heeft om aan de cursus Klimaatgesprekken (KlimaatGesprekken.nl) mee te doen, kan contact met mij opnemen (e.vander.waal@hotmail.com) voor meer informatie. Vanuit de gezamenlijke Groene Kerken van Utrecht wordt een serie gepland in één van de kerken.

Beppe van der Waal

Een God die in mij gelooft

Op zondag 29 september wordt het nieuwe boek van Claartje Kruijff gepresenteerd in de Geertekerk, *Een God die in mij gelooft*. Veel mensen zijn losgeraakt van religie, maar kennen wel het verlangen naar een God. Dit verlangen is voor Claartje het beginpunt voor een nieuw gesprek over God aan de hand van haar eigen ervaringen en ervaringen van de mensen die zij ontmoet.

In deze cursus zullen we haar boek lezen en verbinden met onze eigen ervaringen.

Hoe is voor ons deze zoektocht, herkennen we ons of zoeken we toch een ander pad? Madelief Brok, inspirator van de Woudkapel en lid van de Geertekerk, en Marthe de Vries begeleiden deze cursus. De cursus wordt gehouden op woensdagavond: 6 en 20 november en 4 december, van 20.00 tot 22.00 uur in de Woudkapel Bilthoven.

Let op: er is een beperkt aantal plaatsen. Opgave bij Marthe de Vries, marthedevries@dds.nl.

Vrede en gerechtigheid

Kijkend naar de wereld om ons heen zien we oorlogen, het meest nabij die in Oekraïne en in Gaza. Geschokt, bedroefd, angstig, wanhopig, zo voelen velen zich. In april, mei en juni hielden wij samen met de Nicolaïkerk een wake, bedoeld om onze gedachten met anderen te delen, met gebeden, liederen, verhalen, kaarslicht en stilte.

Vredesweek en vredesavond

Dit jaar organiseert vredesorganisatie PAX de vredesweek van 14 t/m 22 september met als thema *Samen voor vrede nu!* Op 22 september zal het vredesavond zijn in de Geertekerk. De werkgroep vrede van de RGU draagt bij aan deze dienst en zal de collecte voor PAX toelichten. Een week eerder zal in de kerk de vredeskrant van PAX uitgereikt worden. Na de dienst zal er van 12.00 uur tot 13.00 uur een Geertecafé zijn met als thema 'Palestijnse theologie', aan

de hand van het boek *De andere kant van de Muur, een Palestijns perspectief* van Munther Isaac. Els du Rieu, doopsgezind predikant, zal dit boek kort bespreken. Daarna is er ruimte voor vragen en discussie.

“Zonder recht en gerechtigheid geen vrede en verzoening.”
Naim Ateek

De andere kant van de Muur

In het boek vertelt Munther Isaac, Luthers predikant en rector van het Bible College in Bethlehem, vanuit zijn perspectief het 'andere' verhaal. De Muur is de scheidingsmuur tussen Israël en de

Palestijnse gebieden, die sinds 2002 is opgetrokken. Ter verdediging tegen terroristische aanslagen, zeggen de Israëli's, die spreken van een veiligheidshek. Voor de Palestijnen is het een apartheidsmuur, die fysiek benadrukt hoezeer hun volk gegijzeld is door de Israëli's bezetter. Dezelfde

Muur, bestaande uit een combinatie van betonnen muur, hekwerken, wachttorens, checkpoints en niemandsland, wordt vanaf beide kanten dus heel verschillend ervaren. De droom van Munther Isaac is dat in de toekomst joden, moslims en christenen in een ongedeeld land zullen wonen waar geen tweederangsburgers meer zijn, maar mensen in vrijheid samenleven met gelijke rechten voor iedereen.

Palestijnse bevrijdingstheologie

Genoemd boek werd geschreven tegen de achtergrond van de Palestijnse bevrijdingstheologie, die duidelijk maakt dat theologie en ideologie vaak misbruikt worden om bezetting te rechtvaardigen en fundamenteel gelijke rechten van alle mensen in het Heilige Land te ontkennen. In 1988 werd in Jeruzalem door Naim Ateek, Anglicaans theoloog, het Oecumenisch Centrum voor Bevrijdingstheologie (Sabeel) opgericht. In 2007 sloten Nederlanders zich hierbij aan, onder de naam Sabeel Nederland. Op 11 december 2009 presenteerde Sabeel

het Kairos Palestina document *Uur van de waarheid; een woord van geloof, hoop en liefde uit het hart van het Palestijnse lijd*. Het is geschreven door twintig Palestijnse christenen uit verschillende Palestijnse kerken met de oproep aan de internationale gemeenschap om de Palestijnen te helpen in hun strijd voor gelijke rechten. Op 22 december 2009 werd de Nederlandse vertaling van dit Kairos-document in de Domkerk in Utrecht aan leden van Nederlandse kerken

aangeboden door de daartoe opgerichte werkgroep Kairos.

Kairos Sabeel Nederland

Kairos Sabeel Nederland is de samenvoeging van de werkgroep Kairos en de groep Sabeel Nederland. Deze organisatie steunt de Palestijnen in hun geweldloze verzet tegen de bezetting van hun land. Willemien Keuning en Riet Bons-Storm, leden van de werkgroep theologie, vertaalden het boek *De andere kant van de Muur*. Els du Rieu is

betrokken bij de werkgroep Kairos Sabeel Noord Nederland. Namens Doopsgezind WereldWerk bezocht zij verschillende malen internationale conferenties van Sabeel. Daar raakte zij geboeid door de ontmoetingen met Palestijnen en de benadering van Palestijnse theologen om te werken aan gerechtigheid en vrede voor Palestina en Israël.

*Werkgroep vrede van de RGU:
Pauline Huidekoper, Ellen de Boom,
Iris Wevers*

Generaties

Verteluur en crèche

Voor de kleinste Geertekerkers starten met het nieuwe seizoen weer alle activiteiten.

Op zondag 8 september, op de startzondag, beginnen we dan ook met het verteluur en met de crèche. Samen luisteren naar bijbelverhalen, iets maken, ontdekkingen doen.

De kinderen verzamelen in de kerk en gaan na het begin van de dienst naar hun eigen ruimte. De allerkleinsten

(0- 4 jaar) kunnen al voor de dienst naar de crèche-ruimte worden gebracht.

Er is een handige verteluur- en crèche-app. Wil je meedoen met je kinderen en op de hoogte blijven: geef je dan op bij Eva Heezemans voor het verteluur (evamarieleonie@gmail.com of 06-14688133) of voor de crèche bij Gert-Jan Kuiper (kuiper.gertjan@gmail.com of 06-39441266).

Op zondag 15 september is de jaarlijkse familiemiddag van 15.30 tot 17.00 uur. We gaan naar buiten waar we spelletjes doen, misschien een vuurtje stoken, lekkere dingen eten en meer. Plaats wordt nader bekend gemaakt. Inlichtingen en opgave: Eva Heezemans, evamarieleonie@gmail.com.

Jonge remonstranten

De groep jonge remonstranten groeit gestaag. Er is een heel handige app-groep waarin de activiteiten en spontane plannen worden gedeeld.

Meld je aan bij Roosmarijn Luiken, roosmarijnluiken@gmail.com, dan ben je altijd op de hoogte!

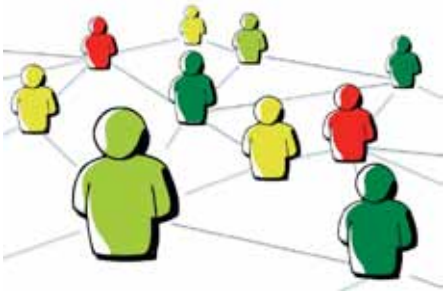
Daarnaast gaat de Kind en Geloof groep weer van start: een ge-

sprekkring voor jonge ouders. Onze eerste bijeenkomst is op woensdag 25 september om 20.00 uur. Wil je meedoen? Geef je op bij Marthe de Vries, marthedevries@dds.nl.

En sinds vorig jaar is er ook een jonge remonstrantenkring voor mensen tussen de 25 en 40 jaar. We bespreken met elkaar verschillende onderwerpen, waarbij de deelnemers ook thema's aan dragen of we gaan samen naar een avond in de Geertekerk. De eerste bijeenkomst is maandag 9 september. Wil je meer weten of meedoen? Geef je op bij Marc Pastoor, marcpastoor@gmail.com.

Contactwerk

Naamsverandering

Lange tijd stond er *Kijk op de wijk* boven deze rubriek. Maar de overkoepelende naam 'wijkorganisatie' dekte de lading niet meer voldoende. Daarom kozen we voor 'contactwerk'. We willen immers contacten tussen en voor alle leden en vrienden zo organiseren, dat iedereen gemakkelijk een contactlid kan bereiken. Bijvoorbeeld om te vragen hoe de RGU als gemeenschap werkt, de weg te wijzen naar cursussen of naar de juiste persoon of samen daarnaar op zoek te gaan.

Opbouw contactwerk

De stuurgroep contactwerk komt minstens drie keer per jaar bij elkaar. Dit groepje stelt per regio/wijk centraal contactleden aan en zorgt voor randvoorwaarden om de uitvoering makkelijker te laten verlopen. Twee maal per jaar organiseert de stuurgroep een bijeenkomst, in het ene halfjaar een avondbijeenkomst en in het andere halfjaar een middagbijeenkomst. Daar is altijd ruimte om ervaringen uit te wisselen of algemene problemen te bespreken. Er komt een thema aan bod waar contactleden mee te maken hebben in hun contactwerk. De contactleden verspreiden de programma-boekjes in hun regio/wijk en brengen zo mogelijk persoonlijk een kerstgroet langs. Een mooi voorbeeld van gemeenschapszin is het contactwerk in Schoonhoven en West Betuwe. Zij organiseerden samen op 4 augustus een wandeling voor de leden en vrienden uit deze regio's.

Contactwerk kun je voortaan bereiken via contactwerk@geertkerk.nl. Lietha Scheewe, Annemarie Riksen of Rob van der Plaat zullen je mail graag beantwoorden.

Wettelijke aansprakelijkheid?

Onlangs kregen we de vraag of vrijwilligers

bij de RGU verzekerd tijdens hun werkzaamheden.

In Nederland is iedere inwoner verplicht om zelf een Wettelijk Aansprakelijkheidsverzekering (WA) af te sluiten. Daarnaast heeft de gemeente Utrecht een WA-verzekering voor al haar vrijwilligers afgesloten. Het kan zijn dat je iemand ophaalt om naar de kerk te gaan, je haalt bloemen op de fiets voor de bloemendienst of je schenkt koffie in de Canneman foyer. Als dan iets gebeurt wat schade veroorzaakt, geldt steeds hetzelfde: eerst moet de eigen WA-verzekering worden aangesproken en wat daar niet wordt gedekt, kan gedeclareerd worden bij de verzekering van de gemeente Utrecht.

Zie ook www.vcutrecht.nl/schade.

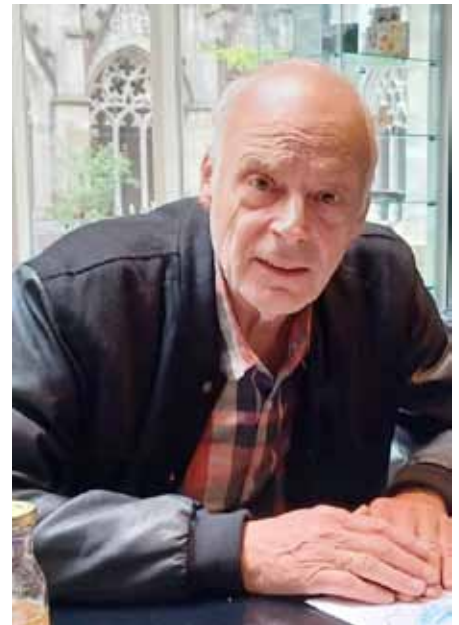
Themabijeenkomst 2 oktober

Op dinsdag 2 oktober vindt onze halfjaarlijkse bijeenkomst voor centraal- en contactleden plaats met als thema *dementie*. Er is ruimte voor het uitwisselen van ervaringen en we hebben expertise gevraagd aan mensen die veel met mensen met dementie omgaan, zodat we ook praktische informatie kunnen geven.

Noteer de datum, het wordt bijzonder interessant! Heb je vragen? Mail ze aan contactwerk@geertkerk.nl.

Anne van den Hout

Contactwerk in de wijk Utrecht Zuid (Hoograven, Lunetten en Rivierenwijk)

In deze wijk geven Jeep Meesters (foto), Elja Algra, Nelly Kemp en Elly Scholten samen met de predikant Lense Lijzen het contactwerk vorm. Ondanks vakantietijd tref ik Jeep in de kerk. Jeep is godsdienstleeraar geweest. De laatste vijftien jaar heette zijn vak: 'Kenniss van het geestelijk leven'. Vanwege zijn interesse in de geschiedenis van Utrecht kwam Jeep rond 2000 via 'Kerken Kijken' in de Geertkerk. Vrijzinnig Nederlands Hervormd van huis uit was hij meteen verliefd op de Geertkerk. Na de cantorij, werkgroep eredienst, kerstspel en vrijwillige koster, sloot Jeep zich zo'n acht jaar geleden aan bij het contactwerk. Eerst als contactlid en nu als centraal contactlid, dat hem beter ligt.

Vele gaven, één geest

"Ik vind het fijn om dingen te regelen en structuur aan te brengen. De stuurgroep contactwerk (voorheen stuurgroep wijkorganisatie) is heel ondersteunend. Twee keer per jaar overleggen we samen met de predikant Lense Lijzen en de contactleden. Even sparren en afstemmen met elkaar, enthousiasmeren, signaleren, klaar staan voor elkaar en de predikant. Met leden en vrienden in de wijk houden

we persoonlijk contact. De dames en Lense zijn daar veel beter in dan ikzelf. We streven ernaar om in ieder geval de programmaboekjes en de kerstkaarten persoonlijk af te geven. Dan hebben we ook contact met de mensen die we anders niet zo gauw tegenkomen. Circa 35 tot 40 procent van het aantal leden en vrienden in onze wijk neemt deel aan de wijkavonden. Mijn motto komt uit I Korintiërs 12: Vele gaven, één geest. Als contactleden proberen wij daarnaar te handelen. Utrecht Zuid heette eerder de Lunettengroep die vrij intensief ontmoetingen organiseerde. Tegenwoordig is dat anders. Maar er ontstaan mooie contacten tussen wijkleden. Zo is de wijk in twee jaar gegroeid van 31 naar 42 leden.”

Kwetsbaarheid

Al pratend komen wij op kwetsbaarheid in de geloofsgemeenschap. “Mensen kunnen fysiek kwetsbaar zijn of gedurende betekenisvolle gebeurtenissen, zoals doop, huwelijk of overlijden. Het is waardevol om tijdens die momenten er te zijn voor die ander. Maar er is ook kwetsbaarheid waar je respect voor hebt, waarbij mensen misschien stilletjes en anoniem een dienst willen bijwonen of liever op afstand blijven. Daarmee houden wij rekening bij al onze leden en vrienden in de wijk.

Voor mijzelf zijn de zondagochtendvieringen belangrijk als je het hebt over luisteren naar je eigen kwetsbaarheid: het samen zingen, de gebeden, het orgelspel, woorden van onze predikanten. Zo sprak het gedicht van Eppie Dam, ‘Het huis van Stilte’, dat Lense Lijzen in de zondagsdienst eens voorlas als inkeergebed, mij zeer aan.”

Mocht je ook een bijdrage willen leveren in deze contactgroep, dan ben je van harte welkom. Stuur een mailtje naar contactwerk@geertekerk.nl. Wij sturen je berichtje graag door naar Jeep Meesters.

Lietha Scheewe

Landelijke contactledendag

Op 28 mei was het zover: een landelijke contactledendag. Het is enkele jaren geleden dat zo’n dag om met elkaar te pra-

ten over het contactwerk is georganiseerd. De landelijke commissie bestaat inmiddels niet meer. Het werk is in heel wat gemeenten versloft. Soms omdat het niet belangrijk leek: de predikant doet dat toch? Soms omdat er geen mensen voor te vinden zijn en de oude contactleden inmiddels zelf wel wat aandacht en aanspraak behoeven. “Kunnen jullie ons helpen om deze taak opnieuw uit te vinden?”, werd er gevraagd. En daar zitten we dan, samengekomen uit het hele land, elkaar onwennig aan te kijken in een grote kring.

Ds. Antje van der Hoek en Lietha Scheewe vertellen hoe Den Haag en Utrecht het organiseren. Dat ontlokt meteen een korzelige opmerking: ‘voor kleine gemeenten werkt dit niet meer met alle (drie)dubbele taken die de kleiner wordende groep vrijwilligers al oppakt’. Past die (oude) organisatievorm nog wel bij deze tijd? In kleine groepjes gaan we in op de gestelde vragen én gaan we op zoek naar nieuwe vormen. Dat is niet gemakkelijk. Toch worden er interessante dingen gezegd. Denk aan telefoneren, mailen, attenties, whatsappen. Tijdens corona waren we handig in het digitale gesprek. Met vreugde hebben we dit achter ons gelaten. Maar misschien liggen hier mogelijkheden? Het idee om samen online naar een dienst te kijken en er daarna over te praten vindt weerklank. Al pratende dringt door dat het misschien niet meer per se gaat om één-op-één contacten. Het draait om verbinding, samen iets doen, mensen samenbrengen rondom een activiteit. Van handwerken tot eten, van wandelen tot een lezing en nagesprek. En ook, zeker voor de toekomst: kijk breder en probeer aan te

sluiten bij lokale initiatieven buiten de kerk die hetzelfde beogen, zoals wandelen, repaircafé, een buurthuis.

We sluiten af met een lied en een paar mooie gedichten. Het gesprek is begonnen, maar nog niet af. We kunnen op weg.

Liesbeth Orthel

(De contactledendag is georganiseerd vanuit de landelijke organisatie door Reinhold Philipp, Antje van der Hoek, Claartje Kruijff, Jan Berkvens en Liesbeth Orthel)

Eerste zomermiddag

En zomers wás het op 6 augustus. Maar tussen de dikke muren van de Geertekerk was het heerlijk koel. Zo’n twaalf mensen zochten deze koelte op en luisterden naar de geschiedenis van de Geertekerk. De kerk in deze vorm stamt uit de 13e eeuw. Ze werd gewijd aan de heilige Gertrudis, die onder meer de beschermheilige van reizigers is. Wim van Vugt, vrijwilliger bij de Stichting Kerken Kijken Utrecht, vertelde aan de hand van een aantal anekdotes de geschiedenis. Na een rondje koffie/ thee of een paar zomerkoninkjes in de vorm van aardbeien nam hij ons mee langs de bijzondere glas-in-loodramen van Johan Dijkstra, de kansel en andere objecten. Het gebouw ging nog meer voor ons leven na deze verhalen. De Geertekerk en andere kerken in de binnenstad zijn regelmatig open. Loop eens binnen en hoor wat er zich heeft afgespeeld in vervlogen tijden. Informatie wanneer de kerken open zijn voor bezichtiging vind je op: www.kerkenkijken.nl.

Lietha Scheewe

Werken aan een gebouw voor de toekomst

Ook in 2024 vraagt het onderhoud van ons kerkgebouw weer veel aandacht en inzet.

Waar zetten we op in? Welke keuzes maken we om het gebouw te kunnen overdragen aan de volgende generatie? Zijn dit ook de juiste keuzes voor de kerk op dit moment?

Voor het onderhoud aan de kerk is dit jaar een bedrag van € 77.000,- gereserveerd. Dat is gebaseerd op het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) 2024 en de onderhoudsrapporten van de Monumentenwacht Utrecht.

Een deel van deze kosten wordt gedekt door SIM-subsidie (van de Rijksdienst voor de Monumentenzorg) waar we tot 2027 jaarlijks een bedrag van € 22.307,- van ontvangen voor groot onderhoud. Het totale bedrag gaat voor het grootste deel op aan het reguliere onderhoud, zoals schilderwerk, verwarming, herstel vloeren, onderhoud orgel en installaties.

Aanpassing hemelwaterafvoeren en goten

Voor 2024 hebben wij naast het gebruikelijke onderhoud nog andere plannen. Door klimaatverandering en de daarbij horende heftige regenbuien kan het regenwater in de goten en dakgoten onvoldoende worden afgevoerd. Niet alleen is er hierdoor regelmatig wateroverlast in de kerk, ook lopen buiten de kerk de goten vaak over waardoor het water langs de gevels loopt. Voor het behoud van de kerk is het daarom noodzakelijk dat dit probleem zo snel mogelijk wordt opgelost.

Het voorstel is om op plaatsen waar dat kan de goten te verbreden en extra hemelwaterafvoeren aan te brengen. Dit is een dure operatie. De kosten voor het aanpassen van goten en hemelwaterafvoeren bedragen ± € 57.000,-. Zulke aanpassingen zijn niet standaard opgenomen in het MJOP. Door een aantal posten door te schuiven naar volgend jaar kunnen we nu een bedrag van € 14.000,- reserveren voor deze aanpassingen. Voor het overige bedrag van € 43.000,- proberen we weer

via Stichting Fonds Geertekerk extra fondsen binnen te halen. Er zal pas opdracht gegeven worden wanneer het totale bedrag verworven is.

Verduurzaming kerk

Als tweede speerpunt heeft de kerkenraad zich de komende jaren ten doel gesteld het kerkgebouw duurzamer te maken. Daartoe is een aantal ambities opgesteld, zoals het terugdringen van energieverbruik en -kosten en het verbeteren van het binnenklimaat. Ook willen we de bouwkundige staat van het casco op peil houden en verbeteren. Aandachtspunt is dat we bij alle aanpassingen het monumentale karakter van het gebouw waarborgen.

Werk van lange adem

De kerk heeft de afgelopen jaren al op verschillende gebieden onderzoek laten doen om het proces van verduurzaming in gang te zetten. Hier is nog geen eenduidige visie uit gerold. Daarom heeft architectenbureau BBM dit jaar de opdracht gekregen een advies uit te brengen over de mogelijkheden tot verduurzaming van de kerk in de komende jaren.

Afhankelijk van de financiële middelen en urgentie van e.e.a. zal er een plan worden opgesteld. BBM heeft veel ervaring met renovatie en het verduurzamen van kerkgebouwen. Het zal een proces van lange adem worden, omdat het om grote investeringen gaat. We hopen aan het eind van het jaar meer inzicht te hebben in de mogelijkheden. Een mooie uitdaging voor de werkgroep Gebouwbeheer en Stichting Fonds Geertekerk voor de komende periode! Mocht u ook een steentje willen/kunnen bijdragen, dan is uw bijdrage van harte welkom. Deze zal goed gebruikt worden voor het in stand houden van de kerk.

Alle informatie om te doneren is te vinden op de website www.fondsgeertekerk.nl. Uw donatie is meer dan welkom.

*Jeanne van Bree, kerkmeester,
namens de werkgroep Gebouwbeheer*

Enquête avondmaalsvieringen

Op de enquête over de avondmaalsvieringen in de Geertekerk die we afgelopen voorjaar hielden zijn circa zestig reacties gekomen. Als werkgroep zijn we daar erg blij mee. Veel dank voor uw reacties!

Uit de respons komt een overwegend positief beeld naar voren van de betekenis van en de ervaring met het avondmaal. Veel mensen komen graag naar de diensten van Woord en Tafel. En velen geven ook aan het nieuwe gezongen tafelgebed een mooie aanvulling te vinden. De volgende aspecten werden vaak genoemd:

- viering is verbindend met elkaar in de gemeente en met gelovigen wereldwijd
- mooi dat iedereen welkom is
- staan in traditie van vergeving van zonden, Gods liefde en trouw
- opdracht om het laatste avondmaal te blijven gedenken
- bezinnend, pas op de plaats
- een mooi ritueel, het delen van heiligheid.

Alleen als het gaat over de **frequentie** zijn er redelijk wat mensen die aangeven voorkeur te hebben om wat minder vaak het avondmaal te vieren. Daarnaast werd een aantal specifieke vooral logistieke aandachtspunten genoemd.

De antwoorden op de vragen geven dan ook geen aanleiding om aan de huidige vorm fundamenteel iets te veranderen.

In de werkgroep eredienst hebben we de genoemde aandachtspunten besproken en vervolgens met de predikanten en de cantor/organist. Daaruit kwam naar voren dat het goed is om te blijven kijken naar wat er **logistiek** beter kan, in het bijzonder als het gaat om het ophalen van de glaasjes. We gaan proberen of het werkt om het slotlied dan al aan te vangen om de aandacht te bepalen bij de liturgie. Een bijkomend voordeel is dat de totale tijd wat wordt ingekort. Ook zullen voor aanvang van de dienst al een aantal stoelen tussen de pilaren gezet worden, zodat mensen

voor wie het (lange) staan een probleem is makkelijk daar gebruik van kunnen maken. Over de **vorm en de betekenis** van het avondmaal zoals wij het vieren in de Geertekerk zal in een van de komende nummers van de Geertebrief een artikel verschijnen waarin we wat meer achtergrondinformatie geven.

Wat betreft de **frequentie** is gekeken naar het rooster van de diensten. Er zijn tien zondagse avondmaalsvieringen per jaar. Dat aantal willen we graag zo houden omdat wij het avondmaal zien als een belangrijk element in onze geloofsgemeenschap. Wel zal er naar gestreefd worden de vieringen zo gelijkmatig mogelijk te verdelen over het jaar.

Werkroep Eredienst: Henk Nobbe (voorzitter), Elja Algra, Mirjam Koelewijn, Eveline van de Kieft, Tien Los, Doorle Offermans

Marga van Schaik

Op 11 juni namen we in de oude Hervormde Kerk van Haastrecht afscheid van Marga (Maagje) van Schaik, omringd door haar man Joop, kinderen en kleinkinderen, familie en vrienden. Leidraad van de dienst waren haar woorden 'In vrede gaan'. Die stonden ook voorop de rouwkaart samen met een foto van de molen in Vlist waar de familie met drie generaties woonde. Haar werkende leven speelde zich af in de zorg en ze woonde op vele plekken, onder andere in Ierland. Ze was al vijftig toen haar man Joop en zijn kinderen op haar pad kwamen. Dat was voor haar een groot geschenk.

Marga van Schaik ontmoette ik voor het eerst in de herfst van 2022, nadat ze al een aantal keer de diensten in de remonstrantse kerk in Schoonhoven had bezocht. Daar vond ze openheid en ruimte die stukjes uit de stevige geloofsopvoeding van haar jeugd weer tot leven brachten. Dat deed haar besluiten om vriend van de remonstranten te worden. Deze stap paste bij haar brede belangstelling voor mensen (gastvrijheid was voor haar heel belangrijk) en voor andere, levende tradities die op haar pad kwamen. En ze hoopte, behalve bezoek aan de diensten, mee te kunnen gaan doen aan de nieuwe gespreksgroep in Schoonhoven. Want gesprek en uitwisseling met anderen kleurden en verrijkten haar leven. Helaas mocht dit niet zo zijn, want zij werd ernstig ziek. Maar samen met haar man Joop

keek zij regelmatig naar de livestream van de diensten in de Geertekerk die haar ook geestelijk voedsel brachten. Zijn zorg en die van dochter Hilda en haar gezin maakten dat Marga lang thuis kon blijven: een groot goed! Marga overleed op 3 juni en werd 79 jaar. Achterop de rouwkaart staan woorden van de Indiase wijsgeer Rabindranath Tagore: Mijn laatste groet is voor hen die mij in mijn onvolmaaktheid kenden en liefhadden.

Dat Marga van Schaik mag rusten in vrede.

Lense Lijzen

Annemie Bergsma – Stheeman

Op 8 juni jl. overleed Annemie Bergsma op 93 jarige leeftijd. Annemie heeft een bewogen leven gehad. Haar jongere jaren in het jappenkamp en de moeilijke jaren na de oorlog hebben diepe sporen achtergelaten. Ze heeft als kind in allerlei verschillende landen gewoond en bleef altijd zoekende. Naar waar haar thuis was, naar God. Annemie hield van luisteren naar oude muziek en ervoer een diepe verbinding met en verantwoordelijkheid voor de natuur. Annemie was spiritueel en ook gevoelig voor wat er meer was tussen hemel en aarde. Die snaar was vermoedelijk in haar jeugd in Nederlands-Indië aangeraakt. Annemie communiceerde via haar gedichten. Ze had een bewogen en diep zielenleven waar ze moeilijk over sprak en die ze uitte in haar fijnzinnige en originele taal.

Haar kinderen vertelden: 'Ze bestond in haar gedichten'. Annemie woonde in haar taal. Daar was ze veilig. Daar was het licht. Daar was ze thuis.

Haar kinderen hebben een jaar voor haar sterven haar gedichten gebundeld in een bundel die Koraalboom heet. De opbrengst daarvan ging naar *Trees for All*. En zo zijn allerlei fragmenten van Annemies leven gebundeld en rond gemaakt. Annemie is in het familiegraf in Oud Eik en Duinen in Den Haag bijgelegd.

Dat Annemie ontvangen wordt in de hemel – waar ze in haar gedichten zo naar verlangde – en waar ze thuis mag komen.

Claartje Kruijff

Paul de Roy

Op 9 juli jl. overleed Paul Adriaan Alex Marie de Roy in de leeftijd van bijna 81 jaar. Paul was 50 jaar lang samen met Claar toegewijd kernlid van de Nikola-kommuniteit aan de Maliesingel. Zij waren in zekere zin de vader en moeder van de gemeenschap. Vele gasten en betrokkenen bij de gemeenschap vonden in Paul een rustpunt en een anker. Hij kon goed luisteren en ook duidelijk zijn, altijd op een vriendelijke manier. Naast zijn menslievendheid had hij ook een mystieke oriëntatie. En wat is dat anders dan een fundamentele gerichtheid op de goddelijke Liefde?

Paul had een oecumenisch hart en een katholieke ziel. In een latere fase van zijn leven werd hij vriend van de Geertekerk. Zijn bijdrage aan de RGU was dan ook een prettige en kundige begeleiding, jarenlang, van een vastengroep gedurende de Veertigdagentijd. Verder kwam hij graag op de 'High Tea' kring bij ds. Siebrand en de bijbelkring bij ds. De Vries.

Ik herinner me Paul speciaal van een ziekenhuisopname toen ik hem bezocht namens de gemeente. Hij moest betrekkelijk lang verblijven op een verpleegafdeling. En hij zei: "Dit is mijn retraite." En zo richtte hij zijn dag ook in, vanuit zijn bed, met lezing, gebed en meditatie. Ik vond het een vondst om je ziekenhuisopname zó te zien en te beleven.

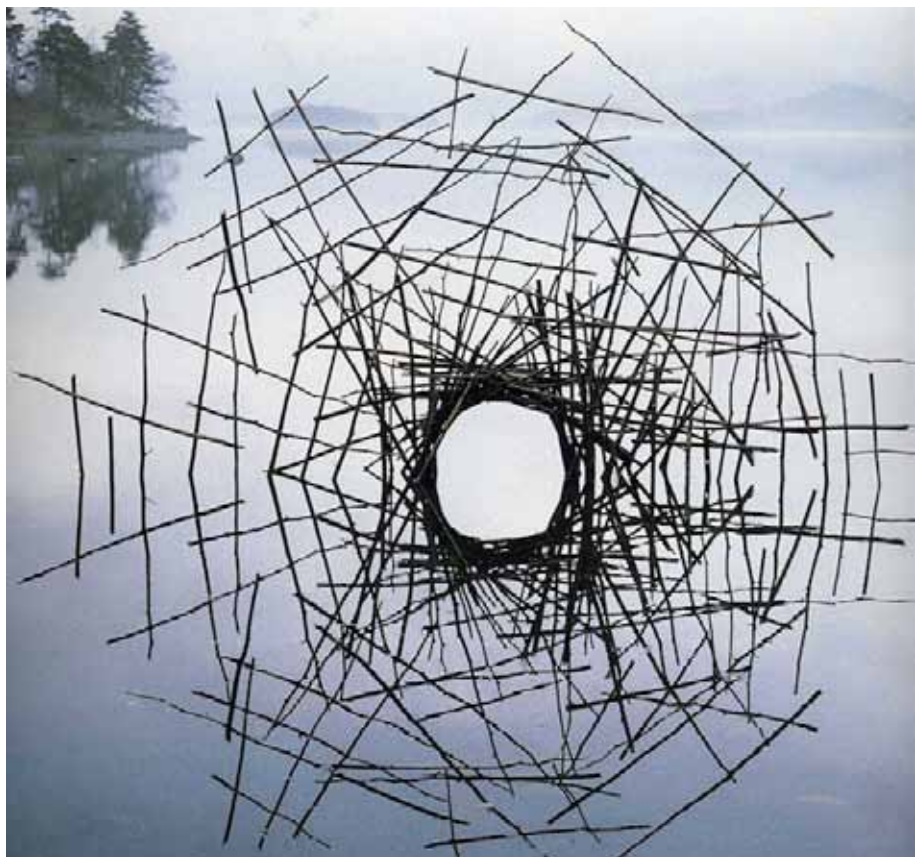
De laatste jaren van zijn leven, nadat de Nikola-kommuniteit was opgeheven, vond hij samen met Claar een thuis in het Fraterhuis in De Bilt. De uitvaartdienst vond plaats in de Aloysiuskerk en de begrafenis op St. Barbara op 17 juli jl.

Paul was een beminnelijk mens, in alles georiënteerd op de Liefde, niet in de laatste plaats in relatie tot zijn levensgezellin Claar. Moge Paul thuishouden bij God en opgaan in het Licht.

Florus Kruyne (emeritus predikant)

Gerda Petiet

Gerda Petiet groeide op in een zeer remonstrantse familie in de Remonstrantse Kerk in Rotterdam tijdens en vlak na de oorlog. Het waren vormende jaren door de dominees die er waren, vooral ook door de groep 'jonge remonstranten'. Daar sloot zij vriendschappen voor het leven en leerde zij haar man, Henk Jellema, kennen. Samen kregen zij twee zoons en een dochter en verhuisden richting Bussum. Het huwelijk liep echter stuk en na haar scheiding werd Gerda gastvrouw op de Hoorneboeg, het toenmalige remonstrantse conferentiecentrum op de Hilversumse heide. Daar kon ze al haar kwaliteiten kwijt: haar praktische organisatietalent, haar creativiteit, maar ook de inhoudelijke betrokkenheid bij de remonstranten. Ze ging ook later graag naar de creatieve midweek en was betrok-

ken bij de Remonstrantse Orde. Na haar pensioen ging ze in Zeist wonen en werd actief bij de Geertekerk: autodienst, maar vooral ook de diaconie.

De laatste jaren waren moeizaam, zeker toen zij haar zelfstandige leven moest loslaten. Toch heeft ze zich kunnen overgeven aan de zorg van de Looborch. Daar is ze op 29 juli zacht weggeleden uit het leven. Gerda Petiet werd 91 jaar.

Jenny Hasper – Haak

Jenny Haak groeide op in Rotterdam in de oorlogsjaren, waar haar familie hun huis en de zaak van haar vader kwijtraakte bij het grote bombardement. Die beslissende jaren bleven haar haar hele leven bij. Aan het einde van haar leven wist zij nog de preek van de remonstrantse ds. Tjalsma te benoemen die hij bij de bevrijding uitsprak en hoe toen de hele kerk luidkeels het Wilhelmus zong. In het jaar na de oorlog liet zij zich als achttienjarige bewust dopen en aannemen door ds. Hanneke van Holk – Meijer.

Na een kort eerste huwelijk huwde ze in 1963 met Pim Hasper, haar grote liefde. Ze verhuisden naar Doorn. Zij kregen een dochter en Henny was actief als doktersassistente en als gastvrouw op TROS-reizen. Hoewel Pim niet remonstrant was en zij zelf niet vaak kwam, bleef ze de remonstranten trouw.

Ze woonde twintig jaar in Driebergen, waar ze genoot van haar appartement. Helaas liet haar geest haar steeds meer in de steek en was er meer hulp nodig. Langzaam werd het minder en in de laatste twee maanden leek zij letterlijk tot stilstand te komen. Op de dag dat ze stierf was ze heel helder en heeft ze bewust genoten van de dierbaren om haar heen. Kort daarna overleed ze, 96 jaar oud. Het was goed: ze was niet bang voor de dood en hoopte op de vereniging met haar geliefde man.

Marthe de Vries

Is kunst woke? Een symposium over moraal in kunst en literatuur

19 september 2024, 10.30 - 18.00 uur in de Geertekerk. Symposium om de ingewikkelde thematiek rond KUNST, LITERATUUR, en MORAAAL bespreekbaar te maken – een debat dat vooral in de literatuurwetenschap al geruime tijd gaande is.

Theoretici als Wayne Booth, Richard Rorty en Martha Nussbaum onderstreepten de morele functie die literaire fictie kan hebben. De vraag is dan, hoe zulke gedachten geconcretiseerd zouden moeten worden. Evenals mensen, kunnen ook kunstwerken ons inspireren door ons voorbeelden van morele moed en onbaatzuchtigheid te laten zien. Maar ze kunnen ons ook in moreel opzicht te denken geven door ons te ontroeren, te verwarren, te verbijsteren, onze regels te verstoren, onze hypocrisie te ontmaskeren. Waar leggen we het zwaartepunt? Daarover gaat dit symposium. Het is, in goede samenwerking met de Geertekerk, georganiseerd door het onderzoekerscollectief *Figura Divina* (bestaande uit Johan Goud, Marc de Kesel en Anne-Marie Korte). Met verdere medewerking van Liesbeth Korthals-Altes, Albert van der Schoot, Wessel Stoker, Leen Verheyen, Welmoed Wagenaar en Ruud Welten.

Info en aanmelding op J.F.Goud@uu.nl. De aanmelding is definitief na overmaking van de deelnamekosten, incl. koffie, lunch, borrel: € 25,- (voor leden en vrienden van de RGU € 15,-). Uiterlijk 10 september over te maken naar NLI7 RABO 0139 2771 02 t.n.v Remonstrantse Gemeente Utrecht, o.v.v. Symposium.

Schrijfactie Amnesty International 15 september

De 84-jarige Oriaisi Pasilance Ngily'o (Ole Ngily'o) protesteerde op 10 juni 2022 met zijn Masai-dorpsgenoten tegen Tanzaniaanse veiligheidstroepen die hun land wilden innemen. Agenten schoten met kogels en traangas op de Masai. Ngily'o werd in beide benen geschoten. Zijn familie zag hem voor het laatst hulpeloos op de grond liggen. Even daarna sleepten agenten hem in een politieauto. Niemand heeft hem sindsdien gezien of gehoord.

De Masai kregen al eerder te maken met gewelddadige gedwongen uitzettingen. Veiligheidstroepen vallen de Masai aan, vernielen hun huizen en voedsel en stelen waardevolle spullen. De Tanzaniaanse autoriteiten beweren dat de uitzettingen nodig zijn voor natuurbehoud, ook al wordt het land vervolgens gebruikt voor toerisme. In plaats van de Masai te betrekken bij hun plannen, drijven de autoriteiten hen van hun

traditionele weidegronden. Met geweld en zonder enige compensatie.

Op zondag 15 september kunt u een brief ondertekenen die gericht is aan de president van Tanzania. We roepen haar op onmiddellijk duidelijkheid te geven over het lot van Ole Ngily'o.

Werkgroep Amnesty International

Cursus

Etty Hillesum, 'Dat onverwoestbare in mij'

In de donkerste jaren van de vorige eeuw, tijdens de Tweede Wereldoorlog, hield de joodse Etty Hillesum een dagboek bij. Begonnen als een therapeutisch dagboek groeide het uit tot een bijzonder document, waarin de geestelijke groei van deze jonge joodse vrouw, tegen een achtergrond van vervolging, grote indruk maakt. Zij wist ondanks alles een grote geestelijke vrijheid te behouden en weigerde mensen te haten. Zij vond in zichzelf een bron die haar in staat stelde om mentaal en spiritueel overeind te blijven: poëzie tegenover

terreur, mystiek tegenover verwarring, liefde tegenover macht, schoonheid tegenover vervolging.

In deze kring zullen we een aantal dagboekfragmenten van Hillesum lezen, verbonden met episoden in haar leven.

Er is zowel een middag als een avondbijeenkomst. Data: dinsdag 1 oktober, 5 november en 3 december van 14.00 tot 16.00 uur of van 20.00 tot 22.00 uur.

De cursus wordt geleid door Marthe de Vries. Opgave bij Marthe de Vries: marthedevries@dds.nl.

Autodienst

Wie zelf niet zo gemakkelijk naar de kerkdienst kan komen, kan gebruik maken van de autodienst. Dat voorziet in een behoefte. Verschillende mensen maken daar regelmatig gebruik van.

Wie de autodienst wil inschakelen kan uiterlijk vrijdag 12.00 uur contact met mij opnemen door een mailtje te sturen naar judithmoesman@gmail.com of te bellen naar 030 7851019. Ik zal u dan in contact brengen met een chauffeur.

Per keer vragen we een kleine vergoeding: € 3 binnen de stad en € 5 als u buiten Utrecht woont. Als dat be-

zwaarlijk voor u is dan vinden we daar een oplossing voor. Laat u daar dus niet door weerhouden om de autodienst in te schakelen!

*Judith Fournier-Moesman,
coördinator autodienst*

Adressen en colofon

Remonstrantse Gemeente Utrecht
Geertekerk, Geertekerkhof 23
3511 XC Utrecht
E: rgu@geertekerk.nl
website: www.geertekerk.nl
banknr. NL36 TRIO 0379 5217 84
t.n.v. Remonstrantse Gemeente Utrecht
Kerkelijk bureau in de Geertekerk
T: 030 2340198

Predikanten

Meer informatie op
www.geertekerk.nl/predikanten

Ds. Marthe de Vries

werkdagen: maandag t/m donderdag
E: marthedevries@dds.nl
T: 06 22325913 (voor contact graag de voicemail inspreken)

Ds. Claartje Kruijff

werkdagen: dinsdag t/m donderdag
E: claartjekruijff@ziggo.nl
T: 06 41526666 (voor contact graag mailen of voicemail inspreken)

Ds. Lense Lijzen

werkdagen: dinsdag t/m vrijdag
E: lenselijzen@gmail.com
T: 06 40070518 (voor contact graag mailen of voicemail inspreken)

Vertrouwenscontactpersonen

E: vertrouwenscontactpersonen@geertekerk.nl
Marieke Fonk T: 06 40845708
Piet van Leeuwen T: 06 10126466

Contactwerk

Lietha Scheewe en Anne-Marie Riksen
E: contactwerk@geertekerk.nl

Diaconale Commissie

Mary Kuiper
E: diaconie@geertekerk.nl
banknr. NL69 TRIO 0379701804
t.n.v. Penningmeester Diaconale Commissie RGU

Redactie Geertebrief

Barbara Schouten, Gerard van den Berg, Jan van Aller, Teade Walma en Maaïke Hoffer (correctie). Eindredactie: Trudy Schreuder Goedheijt
E: redactie@geertekerk.nl

Geertekerkhof 23, 3511 XC Utrecht

Lay-Out: Jos Verdegaal, Houten

Kopijsluitings- en verschijningsdatum staan op pag. 2

Kerkdiensten

Remonstrantse Gemeente Utrecht

Geertekerk, Geertekerkhof 23
Aanvang om 10.30 uur

25 aug ds. Lense Lijzen

1 sep ds. Marthe de Vries

8 sep ds. Claartje Kruijff, ds. Marthe de Vries, ds. Lense Lijzen

Startzondag,
crèche/verteluur, cantorij

15 sep ds. Lense Lijzen

22 sep ds. Marthe de Vries

Vredeszondag,
Woord en Tafel, cantorij

29 sep ds. Lense Lijzen

crèche/verteluur

6 okt ds. Marthe de Vries

Coming Out Sunday

13 okt ds. Claartje Kruijff

crèche/verteluur

20 okt ds. Lense Lijzen

Woord en Tafel

27 okt ds. Jaap Marinus

De zondagochtendiensten in de Geertekerk zijn online mee te beleven via <https://live.geertekerk.nl>.

Stille kerk

Elke derde zondag van de maand van 19.30 tot 20.15 uur: 15 september en 20 oktober

Taizédienst

Vanaf september elke tweede zondag van de maand om 19.00 uur

Remonstranten West-Betuwe

Evangelisch Lutherse Kerk, Achterstraat 2-4, Culemborg

Aanvang om 10.30 uur

1 sept ds. Jesse Gruiters

6 okt ds. Florus Kruyne

Remonstranten Schoonhoven

Kruispoortstraat 8, Schoonhoven

Aanvang om 10.00 uur

25 aug ds. Marthe de Vries

8 sept ds. Madelief Brok

22 sep ds. Lense Lijzen

6 okt ds. Arend van Baarsen

20 okt ds. Claartje Kruijff

Startzondag Geertekerk, 8 september, Christendom en slavernij

In het Catharijneconvent is een bijzondere tentoonstelling deze zomer: Christendom en slavernij. Het christendom had een cruciale invloed op het denken over slavernij. Zowel de voor- als tegenargumenten werden uit de Bijbel gehaald.

Met medewerking van het Catharijneconvent en met mensen uit onze eigen gemeente organiseren we een dienst rondom dit thema. Misschien helpt het ons om wat meer grip te krijgen op een groot en gevoelig onderwerp waar velen van ons zich toe proberen te verhouden. Maar hoe dan? En waar zit het ongemak?

Voor deze dienst wordt een ad-hoc koor gevormd onder leiding van Maarten van der Bijl. Voor wie het leuk vindt om mee te zingen, graag om 9.00 uur aanwezig zijn.

Vredeszondag Geertekerk, 22 september

Dit jaar is de vredesweek van 14 t/m 22 september die als thema heeft 'Samen voor vrede, nu'. Oorlog en geweld raken mensen overal ter wereld. Op dit moment voelen Nederlanders zich sterk betrokken bij de oorlog in Oekraïne en de oorlog in Gaza. Vrede is geen vanzelfsprekendheid. Het gaat iedereen aan te werken aan een veilige wereld.

Zondag 22 september is het Vredeszondag. De urgentie om ons voor de vrede in te zetten is met de toenemende spanningen in de wereld groot. Maar ook om dat samen, met elkaar te doen. Een oud Indiaans gezegde luidt: 'Wanneer iemand in zijn eentje droomt, blijft het een droom. Maar als vele mensen samen dromen dan is dat het begin van een nieuwe werkelijkheid.'

De kerkdienst wordt mede voorbereid door de vredeswerkgroep van de Geertekerk in samenwerking met ds. Marthe de Vries. Na afloop van de dienst is er een Geertecafé (meer informatie zie pagina 14).

Naar aanleiding van de oorlogen in Gaza en Oekraïne hield de vredeswerkgroep in het voorjaar van 2023 enkele malen een vredeswake in samenwerking met de Nicolaïkerk. Deze wakes zullen waarschijnlijk worden voortgezet, steeds op de tweede zondag van de maand.

Inlichtingen bij de leden van de vredeswerkgroep die bestaat uit Iris Wevers, Pauline Huidekoper en Ellen de Boom. Nieuwe leden voor de werkgroep zijn van harte welkom.

Coming Out Sunday Geertekerk, 6 oktober

Op 11 oktober 1988 vierde de lhbtqi+ gemeenschap in Amerika voor het eerst

Coming Out Day, een dag om te vieren wie je bent, wat ook je seksuele oriëntatie, geslachtskenmerken, genderidentiteit of genderexpressie is. Een dag om te vieren dat je kunt zijn wie je bent zonder dat je bang hoeft te zijn of het gevoel hebt dat je je moet verdedigen. Een dag om de liefde van je leven te vieren.

36 jaar later zou je verwachten dat we een stuk verder zijn, maar helaas is niets minder waar: ook in Nederland gaat de acceptatie van lhbtqi+ers achteruit, juist onder jongeren. En op de Rainbow Europe Index (monitor van wetgeving en beleid) blijft Nederland steken op een schamele 14e plaats.

Een reden temeer om met elkaar elk jaar Coming Out Sunday te vieren. Marthe de Vries leidt de dienst. Vind je het leuk om mee te denken ter voorbereiding van deze dienst: geef je dan op bij Marthe de Vries, marthedevries@dds.nl.